

ЭХО

הקל

תרגומי השירה הלירית לעברית מרוסית מאת אדולף גומן
Лирическая поэзия в переводе на иврит Адольфа Гомана

Натан Альтерман

из поэмы «Летнее торжество» и др.

נתן אלתרמן

מתוך הפואמה "חגיגת הקיץ" ועוד

СТИХИ

שירים

примечания и комментарии переводчика

הערות ופירושים של מתורגמן

adolf.goman@gmail.com

Натан АЛЪТЕРМАН

(1910-1970)

из поэмы "Летнее торжество"

מתוך הפואמה "חגיגת קיץ"

Свет в комнатах

Песнь стражи

Интермеццо

1. Шёпоты

2. Город

3. Смех

4. Тень

5. Обманчивость красоты

6. Овца

7. Пчела

8. Распалось братство

9. Свет и дождь

10. Сказал человек

11. И добавил пример:

12. Белый огонь

13. И ещё сказали буквы

14. Жена

15. Был вечер осенний

16. Итог

אור בחדרים

שיר משמר

דברים שבאמצע

א. קולות רחש

ב. העיר

ג. הצחוק

ד. הצל

ה. שקר החן

ו. הכבשה

ז. הדבורה

ח. נתפרדה החבילה

ט. האור והגשם

י. איש אמר

יא. ולכך הוסיף והמשיל:

יב. אש לבנה

יג. ועוד אמרו האותיות

יד. האשה

טו. היה ערב סתו

טז. הסכום. קולות רחש

Из книги "Песни казней египетских"

מהספר "שירי מכות מצרים"

Дорога на Но-Амон

Кровь

בדרך נ א-אמון

דם

Прочее

שאר השירים

Каин и Авель

Козлик из Агады

Песня о трёх ответах

Вечер, вечер

Колыбельная

Декабрь

קין והבל

הגדי מן ההגדה

זמר שלוש התשובות

לילה לילה

שיר ערש

דצמבר

Городской вечер
Анемоны (Каланиты)
Вечер
Эх дорога, дальний путь

из поэмы "Летнее торжество"

Свет в комнатах

Так случается каждую ночь:
Лампы, вспыхнув, льют вновь свет дня,
И бросаются в стороны прочь
От них тени, как от огня.

Ищут, где бы спастись в темноте,
Но потом, попривыкнув, опять
Собираются вокруг них, и те
Начинают учить, объяснять.

Кофейник на белом столе,
Лёгкий пар клубится над ним.
Ярких роз букет на окне
Который день невредим.
Море двигает что-то во тьме,
Не доверив дело другим.

Лица старых в пижамах ночных
Как прессованный жёлтый инжир,
Но сияют глаза молодых,
Освещая вечером мир.

Приходи, вечер!.. Знаю, ты здесь,
Уже час как явился, поди...
Но приятно, что случай есть
Вслух сказать: "Летний вечер, приди!"

ערב עירוני
כלניות
ערב
דרך דרך נתיבה

מתוך הפואמה "חגיגת קיץ"

אור בחדרים

תוף כף עולות בחדרים
המנורות. סביבן מתחדש
מדי ערב זנוק הצללים,
הנסים כאלו נפלה אש.

נסים, ולאחר מכן
הם מתרגלים למנורות,
מתשבים למולן, והן
מלמדות אותם כמו מורות.

על כלי הקפה והתה
האד השקוף מתאבד.
צ'ור פרחים באגרטל
לעולם אינו דועך.
הים מרחש, מטלטל
חפציו. על איש אינו סומך.

הזקנים כבר כמעט ישנים
ופניהם כדבלות התאנים.
אך פני צעירים וצעירות
בערב קיץ מאירות..

בוא, ערב קיץ, אתה
אמנם כשעה כבר פה,
אך זו הזדמנות נאותה
לומר: ערב קיץ, בוא.

Неизвестно откуда возьмись,
Поднялась в юном небе луна,
И не заешь, что может стрястись,
Только минет минута одна –
Так богата на выдумки жизнь,
Да она и сама не бедна.

Вместе с морем и тьмою равнин,
Летний вечер, постой на часах!
Посмотри: за вуалью гардин
В свете ламп ходят-бродят в домах
Тени женщин и тени мужчин,
Как в раскрытых толстых томах.

Вовсе час от жары не сомлел.
Он цветов ароматы струит.
Горизонт в конце улицы сел
И, недвижим, на лавочке спит.

Я, бывало, в час чудный такой
От фантазий и планов в бреду
Устремлялся во след за мечтой
Лишь у страсти своей в поводу.
Но года усмирили уздой –
Куда правят, туда и иду.

Кто-то, флейтой вооружён,
Вопль издал, тишину разорвав.
Этой палкой торопится он
Выгнать шорох соломы и трав.

Голос флейты вознёсся ввысь.
Что за притча? Поёт о чём?
О добре, о зле? Разберись!
А... опять, как всегда, обо всём...

הַרְקִיעַ הַזֶּה צָעִיר
וְכָאֵלוּ כְּלוֹ פְתִיעָה
אֵין לְדַעַת מֶה בְּעִיר
יִתְרַחֵשׁ בְּעוֹד שְׁנֵיהָ.
לְמִצִּיאוֹת יֵשׁ דְּמִיוֹן עֲשִׂיר,
וְגַם הִיא עֲצָמָה לֹא עֲנִיהָ.

בּוֹא, עֶרֶב קִיץ, עֹמֵד
עִם יָם וּמְרַחֲבִים סְמוּכִים.
רְאֵה, אֵיךְ בְּכָל הַקּוֹמוֹת
לְאוֹר הַחֲשָׁמַל מִתְהַלְכִים
אֲנָשִׁים וְנָשִׁים, כְּמוֹ
בְּתוֹךְ סְפָרִים פְּתוּחִים.

הַשָּׁעָה לֹא קִמְלָה מִחֵם,
כִּי לְהִפָּךְ, נוֹטֶפֶת שְׁרָף.
הַאֲפֵק מְמוּל, בְּקִצָּה הַרְחוֹב,
יוֹשֵׁב בְּלִי נוֹעַ עַל שְׁרָפְרָף.

פַּעַם הִיָּה אֲפָשָׁר
בְּשָׁעָה יָפָה כְּזֹאת
לְשִׂאף אֶל כָּל דְּבַר בַּל יִשְׁעַר,
לְחֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת נוֹעְזוֹת.
עֲכָשׂוּ הַשָּׁנִים בְּאֲפָסָר
מוֹלִיכִים אוֹתִי, מֶה לַעֲשׂוֹת?

בִּינְתַיִם אֵי-מִי מְעִיל
בְּרְחוֹב קוֹל חֲלִיל. זֶה יָבֵב
שְׁחוּפֵז וּמְגַרֵּשׁ בְּמִקֵּל
רְעִשִׁים שֶׁל קֵשׁ וּגְבָב.

מִגְבִּיָּה הַחֲלִיל קוֹלוֹ,
עַל מֶה הוּא נוֹשֵׂא מְשֻׁלוֹ?
עַל רְעוֹת, עַל טוֹבוֹת, עַל מֶה לֹא?
עַל כָּל הָעֲנָן כְּלוֹ.

А, когда перестал играть,
В миг сменила улица вид,
Встрепенулась и ну бежать:
Жизнь не только из притч состоит.

אחר-כך זה חדל מלנגן
והרחוב שהקשיב לצלילים
מתנער, שב לרוץ, כי אין
החיים רק חידות ומשלים.

Песнь стражи¹

שיר משמר

Прошу, на страже зорко стой, себя храня.
Прошу, рассудок свой храни, и жизнь, и душу
От чёрной тени, шатких стен и от огня,
От камня из пращи, ножа, когтей, отравы,
От всех друзей храни, холодных, как броня,
Как звёзды близких нам и как сухие травы,
От тихих, ждущих жадно, шёпотом маня,
От западни, вод мёртвых, от людей неправых.
Не дай коснуться кожи и волос, себя
Храни от всех, кто разрушает жизнь и душу.

שמרי נפשך, כחה שמרי, שמרי נפשך,
שמרי חייך, בינתך, שמרי חייך,
מקיר נופל, מגג נדלק, מצל חשך,
מאבן קלע, מסכין, מצפרנים.
שמרי נפשך מן השורף, מן החותך,
מן הסמוך כמו עפר וכמו שמים,
מן הדומם, מן המחכה והמושך
והממית כמי-באר ואש-כירים.
נפשך שמרי ובינתך, שער-ראשך,
עורך שמרי, שמרי נפשך, שמרי חייך.

Стемнело. Не поймёшь, что есть народ?
Народ не знает, что есть муж и что жена?
Но в жаркий вечер, в жаркий вечер, что течёт,
Как смех и шёпот, не смолкая допоздна,
Гуляют с морем тёмный небосвод,
Закат, с днём распростившийся, волна,
И флаги, и язык (он нов, но древен род),
Мужчины, женщины, дух хлеба и вина.

העיר חשכה. אין איש יודע מה זה עם.
אין עם יודע מה זה איש ומה אשה.
אך בחוצות, אך בחוצות בערב חם,
בערב חם השט כצחוק וכלחישת,
רצים על שתיים השמים והים
והשקיעה שנפרדה מן העולם
והדגלים והשפה החדשה
האנשים והנשים, יינם, לחמם.

Всего лишь летний вечер, стало быть.
Лишь вечер, что нам так давно знаком.
Он с милостью пришёл, а не вредить,
Не сеять смуту, чтоб она выросла потом.

זה ערב קיץ לכאורה, זה לכאורה
רק ערב קיץ טוב, ידוע וישן,
שבא לחסד ולרחמים, לא למורא
ולא לרחש חשדות ודבר אשם.

¹ Вначале 60-х годов любимая дочь Натана Альтермана Тирца (тоже поэтесса) вышла замуж и уехала в Нью-Йорк, но затем её душевное состояние ухудшилось, она даже пыталась покончить жизнь самоубийством. В тот же день обеспокоенный отец написал стихотворение, поддерживающее дочь в её проблемах. Повторный брак Тирцы был удачным, но в 36 лет она погибла, упав из окна.

Принёс нам ужин, свечи, чтоб светить,
Пока не успокоимся мы сном.
Лишь тёплый летний вечер, стало быть.
Он нам принёс не страхи – радость в дом.

Вдоль улицы деревьев тени стали в ряд.
Сейчас не слышно шумных птичьих стай совсем,
Зато зимой у нас их крики – сущий ад,
Как праздничный базар галдят аллеи все.
Сейчас нет птиц в ветвях, и улицы молчат,
И тьма - лишь фонари и угольки горят.

И тьма – лишь вывески, как полосы огней,
Сливают искры букв горящих в пламя слов.
Чужд, как больница, дальний вздох морей
За бочками и чередой столбов.
И тьма – лишь пламя букв и фонарей,
И тьма – лишь пламя слов и угольков.
Храни покой души, уставшей в эти дни.
Рассудок свой, жизнь береги, будь рядом с нами.
И волосы, и кожу – красоту храни,
И сердце укрепи своими же руками.

Вот ветер, на стекло наткнувшийся с размаха,
Окно твоё беззвучно отворил во тьме.
Но почему же ты смеёшься смехом страха?
Скажи, кто радости порыв сковал в тебе?
Скажи мне, почему мир кажется зловещим
И чуждым: всюду гибель – в пламени, в воде?
И почему вся жизнь твоя трепещет,
Как птица в ужасе, зажатая в руке?
Иль ты подобна птице, сбившейся с пути,
Что в доме мечется, чтоб форточку найти?

Скажи мне, почему, кому беззвучно плачешь?
Скажи, глупышка, кто тебе сумел внушить,

שָׁבָא עִם רֵיחַ תְּבַשְׂלִים וְעִם מְנוּרָה
אֲשֶׁר תִּאִיר עַד אִם נָנוּחַ וְנִישָׁן.
רַק עָרֵב קִיץ חֵם וְטוֹב הוּא לְכַאוֹרָה,
רַק עָרֵב קִיץ חֵם שָׁבָא לֹא לְמוֹרָא.

עַל פְּנֵי הַרְחוּב, אֲשֶׁר הַדְּלִיק אֶת הַצִּלְלִים,
עִקְשׂוּ חֲרָשׁוֹת הַצִּפְרִים אֵינָן עֹפוֹת,
אָבֵל בַּחֶרֶץ מְקוּלָן בֵּין הָעֵלִים
כָּל הַשְּׂדֵרוֹת בְּעִיר צוֹנוּחוֹת כְּמִטְרָפוֹת.
עִקְשׂוּ שׁוֹתְקוֹת הֵן, כִּי צָפוֹר אֵין בֵּין עֵלִים.
הַחֲשֶׁה בָּא, מוֹאֵר חֲשֵׁמֶל וְגַחְלִים.

הַחֲשֶׁה בָּא, מוֹאֵר חֲשֵׁמֶל שֶׁל אוֹתִיּוֹת.
מוֹאֵר שְׁלִטִים שֶׁל אוֹתִיּוֹת וְשֶׁל מַלְיִם.
מֵאֲחוֹרֵי מוֹטוֹת בְּרָזָל וְחֲבִיּוֹת
נוֹשֵׂם הַיָּם, גְּדוֹל וְזָר כְּבֵית-חוּלִים.
הַחֲשֶׁה בָּא, מוֹאֵר חֲשֵׁמֶל וְאוֹתִיּוֹת.
הַחֲשֶׁה בָּא, מוֹאֵר מַלְיִם וְגַחְלִים.
שְׁמַרֵי נִפְשֶׁה הַעֵיפָה, שְׁמַרֵי נִפְשֶׁה,
שְׁמַרֵי חַיִּה, בִּינְתָהּ, שְׁמַרֵי חַיִּה,
שְׁעַר-רֵאשָׁה, עוֹרֵךְ שְׁמַרֵי, שְׁמַרֵי יְפִיָה,
שְׁמַרֵי לִבָּהּ הַטּוֹב, אֲמִצְיָהּ בְּיָדָהּ.

הִנֵּה הָרוּחַ יָד שׁוֹלַחַת וּבְלֵי רַחֲשׁ
פְּתָאם חִלּוֹן לְאֵט נִפְתַּח בְּחֲשֶׁקָה.
אֲמַרֵי מַדּוּעַ אֶת צוֹחֶקֶת כְּמוֹ פֶּחַד,
אֲמַרֵי מַדּוּעַ אֶת קוֹפֶאֶת כְּמוֹ שְׂמֻחָה?
אֲמַרֵי מַדּוּעַ הָעוֹלָם כֹּה זָר עֲדִין
וְאֵשׁ וְמִים מִבֵּיטִים בּוֹ מִכָּל צַד?
אֲמַרֵי מַדּוּעַ בּוֹ מִפְּרָפְרִים חַיִּה
כְּמוֹ צָפוֹר מְבַהֵלָה בְּתוֹךְ כֶּף-יָד?
אֲמַרֵי מַדּוּעַ אֶת מְעוּף וְרַעַד רַב
כְּמוֹ צָפוֹר בַּחֶדֶר בְּחִפְשָׁה אֲשַׁנֵּב?

הַגִּידִי לְמָה וְאֵל מִי בְּלֵי קוֹל בּוֹכָה אֶת?
אֲמַרֵי מִנֵּן לָךְ, פְּתִיָה מֵאֲמִינָה,

Что жизнь дана не ум развить, а не иначе
Как для того, чтоб нас ума лишить?
Скажи мне, кто сказал, что счастья в мире нет?
Скажи мне, кто тебе раскрыл такой секрет?

Опасностей есть много, их не счесть порой.
Они, быть может, затаившись ждут во тьме.
Но ты не их боишься, сжавшись в час ночной,
А лишь души своей, любовью полной и большой,
Что содрогается на каждый звук извне,
Её страшась – овечки нежной, но больной,
Что кровью сердца умывается в тебе.

Храни покой души и сердце от забот.
Оберегай рассудок, жизнь храни, как око.
Быть может, счастье спит в тебе. Оно, как мёд,
Согретый сердцем и слезами, спит до срока –
Тяжёлый, тёплый, тёмный мёд, как зрелый плод.
Вот вечер и настал. Как никогда красив он.
Пришёл и небо поменял неторопливо.

Воспрянь душой! Лишь доброе несёт нам вечер,
Но только мы не знаем до поры о том.
И ведь не зря тихонько бессловесный ветер
Коснулся плеч твоих, проникнув в дом.
В лучах луны и ламп спит город твой в тиши.
Храни рассудок, жизнь, покой души.

Песня на музыку Саши Аргова в исполнении Хавы
Альберштейн на сайте
<https://www.youtube.com/watch?v=tHFEiiRShi0>

Интермеццо

שְׁהַחַיִּים נוֹצְרוּ לֹא לְלַמְדָנוּ דַעַת,
כִּי אִם נוֹצְרוּ כְּדֵי לְטַל אֶת הַבִּינָה?
אֲמַרִי, כִּי־צַד? מַדּוּעַ? מִי אָמַר לָךְ זֹאת?
אֲמַרִי, מִנֵּי־ן? מִי גָלָה לָךְ אֶת הַסּוּד?

הַסְּכָנוֹת רַבּוֹת וּמְסֻפָּרָן מְאֹד
וְהֵן רוֹבְצוֹת אוּלֵי בְּמַעְגַל אוֹרֵב
אֶךְ לֹא אוֹתָן, אֶת־יְרֵאָה,
רַק אֶת נַפְשָׁךְ הַמֵּאֲהָבָה וְהַמְּלֵאָה,
הַמִּתְחַלְחֶלֶת לְקוֹל צַעַד מִתְקַרֵּב,
אוֹתָהּ יֵרָאֵת, אֶת הַרְפָּה, אֶת הַשְּׂיָה,
אֶת הַרְעָה, אֶת הַרוֹחֶצֶת בְּדַמִּי לֵב.

שְׁמַרִי נַפְשָׁךְ, לִבְךָ שְׁמַרִי, שְׁמַרִי נַפְשָׁךְ,
שְׁמַרִי סִיּוּיָהּ, בִּינְתָהּ, שְׁמַרִי סִיּוּיָהּ,
אוּלֵי הָאֲשֶׁר בְּךָ שׁוֹכֵן וְהוּא דְבָשָׁךְ,
דְּבָשָׁךְ הַחֵם כְּדַמִּי לִבְךָ וְדַמְעוֹתֶיךָ,
דְּבָשָׁךְ הַחֵם וְהַכֶּבֶד וְהַחֶשֶׁךְ - -
הַעֲרֵב בָּא. יִפֶּה מִמֶּנּוּ אֵינן בִּינְתִים.
הַעֲרֵב בָּא. הוּא כְּבָר הַחֲלִיף אֶת הַשְּׂמִים.

שְׁמַרִי נַפְשָׁךְ, הֲלֹא טוֹבוֹת צוֹפֵן הַעֲרֵב
וְרַק עוֹד אֵינן לְדַעַת בְּיַד מִי וְאִי.
הֲלֹא הַרוּחַ, שְׂאִינָהּ מְדַבֵּרֶת,
לֹא לְחִנָּם רַכּוֹת נוֹגַעַת בְּכַתְּפָךְ.
בְּאוֹר יָרַח וְחֶשְׁמֵל הַעִיר מוֹאֲרֶת.
שְׁמַרִי סִיּוּיָהּ, בִּינְתָהּ, שְׁמַרִי נַפְשָׁךְ.

דְּבָרִים שְׁבָאֲמָצַע

1. Шёпоты

Меж конторкой писца (он прошения строчил)
И канавой, которую тусклый фонарь освещал,
Темнота, дверь захлопнув, оставила щель.
Сквозь неё солнца свет и луны проникал.

Неподвижны (задумали что-то, видать)
Стёкла окон, стена и дощечка на ней.
Море проповедь не уставало читать,
А деревья, собравшись с ближайших аллея,
Назначали свиданья, бродили толпой
И шептались, ворча, меж собой.

בּוֹן פּנֶס-אַזְהָרָה שְׁלִפְנֵי הַשּׁוֹחָה
וּבֵין דּוֹכֵן כּוֹתֵב הַבִּקְשׁוֹת,
הַחֹשֶׁךְ הַשְּׂאִיר דְּלִתּוֹ פְּתוּחָה
וּבַעֲדָה נִרְאוּ הַיְרֵחִים וְהַשֶּׁמֶשׁוֹת.

קִיר, שְׁלֵט פּח, זְגָגוֹת לְטוֹשׁוֹת,
לֹא נָעוּ. שְׁתַּקּוּ שְׁתִּיקָה מְתוּחָה.
רַק הַיָּם הִתְהַלֵּךְ, מִלְמֵל, דֶּרֶשׁ דְּרָשׁוֹת.
וְרַק הָעֵצִים בְּשִׁדְרָה הַסְמוּחָה
דִּשְׁדָּשׁוּ, הִתְגֹּדְדוּ, קָבְעוּ פְּגִישׁוֹת,
הִתְלַחְשׁוּ, רָטְנוּ קִשׁוֹת.

2. Город

Счета подводит, думает, считает,
Зачёркивает, пишет заново, но вдруг
Он спохватился: время поджигает,
Багряный вечер осени вокруг.

Засуетился и к закату зашагал,
Взяв площади, проезды, скверы на плечо,
Как будто опоздать боится на вокзал,
А вещи-то разбросаны ещё.

Вернулся с моря, стадо облаков веда,
Похожих на старушек, сбившихся с пути,
Беспомощных, как малое дитя:
"Куда же, милый, нам теперь идти?"

Но зимней ночью в молнии объятье
Он обнажённым виден иногда,
Как женщина, меняющая платье
Одним движеньем, стоя у окна.

ב. העיר

עוֹרֶכֶת חֲשֻׁבוֹנוֹת, מוֹחֶקֶת,
כוֹתֶבֶת מַחְדָּשׁ. פְּתָאם
רוֹאֵה שֶׁהַשְּׁעָר דּוֹחֶקֶת,
מִבְּעִירָה עָרַב סֵתוֹ אָדָם.

שׁוֹעֲטֵת אֶל תּוֹךְ הַשְּׂקִיעָה
עִם כָּל חוּצוֹת וְכַפְרִים
כְּמוֹ נַחֲפָזֵת לְנִסְיָעָה
עִם צְרוּרוֹת רַבִּים וְנַפְזָרִים.

חוֹזְרֵת, שֹׁפְעַת עֲנָנִים
מוֹלִיכָה מֵאִפְקֵי-יָם בְּשִׁירָה,
פְּאִילוֹ הֵם חֶבֶר זְקֵנִים
שֶׁשְׂאֵלוֹ: אֵיךְ הַדֶּרֶךְ, נַעֲרָה?

פְּעֵמִים תִּרְאֶנָּה בְּלֵיל חֶרֶף
מֵאַחֲרֵי מִסַּךְ קֶרְשִׁים וְשֶׁקַּע
מִחֲלִיפָה בִיעָף שִׁמְלַת חֹשֶׁךְ
וְנִגְלִית עִירְמָה כְּבָרֶק.

ג. הצחוק

3. Смех

Огнём взлетает смех. Как дым,
Клубясь в дверях и по углам,
Он мчит по лестницам витым
Вверх к потемневшим небесам.

Хотел спросить: "Скажите... Ой!"
Вопрос застрял в его зубах,
Когда столкнулся с тишиной
С лицом без рта, с тоской в глазах.

В испуге, видя лик такой,
Понёсся прочь среди стен родных,
Сбивая ведра, бочки, строй
Жестянок, полных и пустых.

А тишина там, в вышине,
Убрав платок со рта, одна
Смеялась громко в тишине.
Ох, тишина! Ох, тишина!..

הצחוק פָּרַח מִן הַפִּיּוֹת,
עָלָה כְּאֵשׁ, בְּמַעוֹף בְּלוֹאִים,
בְּמַדְרָגוֹת לוּלִינִיּוֹת
אֶל רִקְיעִים אֶפְלוּלִיִּים.

שָׁם רָץ, שָׁאֵל: "אֲמָרוּ לִי אִם...".
אֶךְ לֹא סִיִּים. כִּי דוּמִיּוֹת
בּוֹ הִסְתַּכְלוּ בְּתַבְלוּלִים,
זָקְפוֹ פָּנִים לֹלֵא פִיּוֹת.

אֲזִי נִבְהַל, וּבְלִי שְׁהִיּוֹת
הִחַל בּוֹרַח, נֹס. דְּלִיִּים
הַפָּה בְּדֶרֶךְ, חֲבִיּוֹת,
פָּחִים רִיקִים וְגַם מְלֵאִים.

הַדוּמִיּוֹת שֶׁבְּגָבֵהִים
אֲזִי הִסִּירוּ מִפִּיּוֹת
מִן הַפִּיּוֹת, וּבְאֵין רוֹאִים
הֵן צָחְקוּ. אִי, דוּמִיּוֹת!

ד. הצל

4. Тень

Мужчина и тень его жили вдвоём.
Однажды среди ночи поднялась тень,
Взяла ботинки его, а потом
Напялила плащ, застегнула ремень,
Хозяйскую шляпу со стенки взяла,
(Пыталась снять голову, но не смогла).
Лицо со второй попытки сняла
(Не сразу, но удалось натянуть)
И утром, с тростью, отправилась в путь.

הָיָו פֶּעַם אִישׁ וְצֵלוֹ.
לִילָה אֶחָד הִצֵּל עָמַד.
נָטַל נַעְלֵי הָאִישׁ וּמַעִילוֹ,
נָעַל, לְבָשׁ. עֶבֶר מִצַּד אֶל צֵד,
הִסִּיר גַּם אֶת מַגְבַּעַת אֲדוּנִיו מִן הַקּוֹלֵב,
נָסָה לְהִסִּיר גַּם רֹאשׁוֹ מִעֲלָיו,
לֹא הִצְלִיחַ. הִסִּיר מִמֶּנּוּ אֶת פָּנָיו,
לְבָשׁ גַּם אוֹתוֹ, לֹא הִתְעַצֵּל,
בְּבִקֹּר יָצָא הַחוּצָה עִם מַקֵּל.

Мчался за ней человек до угла,
Кричал знакомым: "Грабят! Разбой!
Я буду писать властям! Как могла!
Это – тень! Вы же видите, плащ-то мой!"
Потом успокоился: "Тоже, дела..".
И как-то забылось само собой.

רץ אחריו האיש ברחוב,
צוח אל מקריו: זה מעשה נורא!
זה צל! זה לץ! זה לא אני! אני אכתב
לשלתונות! הוא לא יוכל לי! כך צוח מרה,
אבל קמעה קמעה הרגל, שקט. לסוף
נשכח ממנו המאורע.

5. Обманчивость красоты

Огонь у плиты
В руках его нож
Лицо в дыму
На чёрта похож.

Сестра его молния
Краше сто крат
Но она не накормит мужчину,
Как брат.

ה. שקר החן

האש המבשלת
אדמה עינה
פניה עשן
כפני הזקנה.

יפה ממנה
אחותה ברק,
אך לא היא תאכיל גבר
בשר וירק.

6. Овца

Забрал овцу бедняка и убил,
Кровь слил и засыпал легонько.
Сам съел всё мясо, а жир спалил.
Остался клоч шерсти и только.

Из шерсти этой сплелася нить,
И искры хватило одной,
Чтоб весь его дом до тла спалить
Овечкой огненной той.

ו. הכבשה

גזל את כבשת הרש,
כסה דמה באבן.
בשרה אכל, חלבה שרף,
לא השאיר כי אם בדל צמר.

מן הצמר הזה נטוה החוט
שבו אחז הגץ
שקבא כדלקה פתח בית האיש
ונכנס ככבשה של אש.

7. Пчела

Гудя несётся, как стрела. Её краса,

ז. הדבורה

חמה ואור לובשת הדבורה

Её оружие – блеск и яд – всё с нею.
Со страхом смотрят сверху небеса,
И травы взор поднять с земли не смеют.
Когда на быстрых крыльях в улей свой
Несёт она пыльцу со всей равнины,
На дно реки прозрачной гонит зной
И солнца свет кладёт себе на спину.

Нет меры силе, что пчеле дана,
Жару и солнца свет вливает в мёд она,
И летний день всплывает в нём со дна.

8. Распалось братство

Человек, размышляя, молчит:
"Вечер. Где вы, друзья, в этот час?
Смерть нас, братья, не разлучит:
Жизнь уже разлучила нас".

9. Свет и дождь

Ветер капель стряхнул град
С веток, сильным дождём примятых.
Капли лёгкие быстро летят,
Свет пытаюсь поймать и спрятать.
"Что за наглость! Чего хотят?!"
Подождите, вас ждёт расплата".
И на каждой капле горят
Искры радуги яркой богатой.
Капли рады весь день продолжать
Представленья, не требуя платы.
Но народ, в лужу вперив взгляд,
Их не видя, бежит куда-то.
Для кого же весь бал-маскарад?
Просто – стыд и позор, ребята!

וכך תעוּף, רוּעַמַת וְנוֹהֶרֶת.
שָׁמַיִם בָּהּ יְבִיטוּ בְּמוֹרָא
וְעֹשֵׁב לֹא יִנִּיד עַפְעַף מֵאַרְץ,
שָׁעָה שְׁעַל כְּנַפֶּיהָ מְהֵרָה
אֶת הַמִּישׁוֹר נוֹשֵׂאת הִיא אֶל כְּנֶרֶת.
שָׁם פּוֹרֶקֶת הִיא וּמַדְבִּירָה
אֶת יוֹם הַקִּיץ, אֶת הַשֶּׁמֶשׁ הַמְּבַעֵרֶת,

וּבַחֲמַת כֹּחָה שְׁאִינוּ תֵשׁ
הוֹפְכֶת הִיא אוֹתָם לְנִטְף דְּבֶשׁ
וּבו יוֹם קִיץ מִתְּלַקַּח מִחֲדָשׁ.

ח. נִתְפָּרְדָה הַחֲבִילָה

אִישׁ עִם עֶרֶב הַבַּיִת
וְהִרְהֵר: אָנֹה בָאוּ רְעִים.
לֹא הַמּוֹת, אֲמַרְנוּ, יִפְרִיד,
אֲבָל הַפְּרִידוֹ הַחַיִּים.

ט. הָאוֹר וְהַגֶּשֶׁם

הַרוּחַ הַנִּיעַ עֲנָפִים
וְנִעַר מֵהֶם נְטָפֵי גֶשֶׁם
וּבְעוֹד הַנְּטָפִים עֹפִים
הֵם לְכַדּוֹ אֶת הָאוֹר בְּרִשְׁתּוֹ.
רָאָה הָאוֹר כִּי חֲצוּפִים
הֵם וְחִישׁ נְהַפֵּךְ לְצַבְעֵי קִשְׁתּוֹ
וּבְשִׁבְעָה לְהַבִּים שְׁלוּפִים
קָם עַל רֹאשׁ כָּל נִטְף כְּמוֹ רֶשֶׁף.
לֹא הוּא וְלֹא הֵם מִתְעַיְפִים
לְחַזֵּר עַל כֶּה בְּלִי-סוֹף הַנֶּם אִין כֶּסֶף,
אֶךְ הַבְּרִיּוֹת אֲצִים,
לֹא עֵין מְעִיפִים,
וְכַדִּי בְזִיּוֹן וְקֶצֶף.

י. איש אמר

10. Сказал человек

Один человек сказал:
Всегда видней
Связи между вещами,
Но в чём суть вещей?

Я как бы вижу нити,
Но позади них
Не могу разглядеть ни ткани,
Ни лиц портных.

איש אחד אמר:
את הזיקות והקשרים
בין הדברים אני מוצא,
אך מה טיבם של הדברים?

כביכל ראיתי
רק את החוטים
אך לא את היריעה
ולא את פני החיטים.

11. И добавил пример:

Представить море по одной капле –
Ничего проще этого нет,
Но кто знает, что́ есть капля,
И кто видел когда-нибудь море вообще?

יא. ולקח הוסיף והמשיל:

ים לראות בנטף מים
קשי אין בכך ולא היה.
אך מי ידע נטף מהו?
ומי מעולם ראה ים?

12. Белый огонь

Засветил мальчик лампу, открыл тетрадь
И готовит уроки, склонясь над листом.
Мозг его не умеет быстро решать,
В страхе думает он и с большим трудом.
А вокруг него дым и огонь. Это мать
У плиты недовольно ворчит, а с отцом...
Даже жутко подумать, как будет ругать.
Голоса стариков и соседей кругом.
Вот теперь все начнут возмущаться опять:
Что за бездарь, простого не может понять!
Не о том мы мечтали, совсем не о том.

יב. אש לבנה

נער אחד לאור המנורה
כתב שעורו על דף.
מחו לא למד לחשב מהרה,
בפחד, ביגיעה חשב.
וסביבו ענן קיטור וריח בערה
וחמת אם במר נפשה ומורא אב
וקול זקנים וטף ועשן פירה
ומסביב קהל גדול נצב
וראשי הקהל מצוחים: זו צרה,
הנער הזה ראשו ראש רע,
לא לנער הזה התפללנו זמן רב.

עוצם הנער עיניו

Зажмурил мальчик глаза,
И буквы в тетради размыла слеза.
Буквы думали: если б на пламени белом
Чёрным пламенем раньше не вывели нас,
Этим мальчиком, слабым умишком и телом,
Были б, верно, написаны кровью сейчас.

13. И ещё сказали буквы

Стоят сливки общества в гневе
И держат часы в руках,
Говорят, такого ещё не было,
Может, завтра наступит крах –
Люд косноязычный заполнит землю,
Мысль замрёт и речь на устах.

Но мы, каждый иврита знак,
Собравшись вместе, говорим так:

Из того народа, сегодня забитого
(По словам тех, кого страх сковал, как мороз),
Из народа, пред которым, по словам их ядовитым,
Дрожит просвещённая мысль, язык к небу прирос,
Из него выйдут бедные даровитые,
И ученье поможет им разрешить вопрос.

Их, полных новой силы,
Их, чей гордый дух гнёт не сломил,
Ждём, чтоб мысль нации моль не побила,
Чтоб червь язык её не подточил.

14. Жена

Сказала жена:
- Любимый супруг!

חדל לראות את אותיות הכתב.
אמרו אותיות: לולא פעם נכתבנו
על אש לבנה באש שחרה,
כי אז הלא דם נטפנו
הערב לאור המנורה.

יג. ועוד אמרו האותיות

ראשי קהל בחמת נפש
עומדים, בידם שעון,
אומרים: קרבה שעת אפס
ומחר איה חכמה תשכן,
כי עם עלג יכסה ארץ
ואבדו מחשבה ולשון.

ואז אנהנו, אותיות –
הכתב העבריות, אומרות:

מן העם המכה בקיעים,
אשר מפניו במורא
רועדו, לדברי יראים,
מחשבה ולשון נאורה,
יבואו בני העניים
שלקראתם תצא תורה.

להם, שפחם חדש
וגאותם נשכה בשרה,
מחכות, לבל יאכלן העש,
מחשבתה של אמה ולשונה.

יד. האשה

אמרה האשה:
בעלי אהובי,

Когда ты ударил,
Я замерла вдруг.
Внутри меня сын твой
И Бог мой вокруг.

הפית פני
וצעק לבבי.
בנה בתוכי
ואלהי סביבי.

Ответил Бог сразу
Из недр: "Час придёт.
Как только из глаза
Слеза упадёт,
На руку поднявшего
Гнев мой падёт".

אלהים עלה
מתוך האדמה.
אמר: אם אראה
בעינה דמעה,
אודף מכה
באף וחסמה.

- Не бойся, супруг,
Не заплачу, простя.
А ненависть копит
Твой сын. Спи, дитя!

-- בעלי, אל תירא.
אין דמעה בעיני.
ושנאה ישיבך
בנה. נומה, בני.

15. Был вечер осенний

טו. היה ערב סתו

Весь вечер осенний в кронах
Концерт давал хор певчих птиц,
А тот, кто брнчал на струнах,
В душе создавал хор певиц.

היה ערב סתו. כל הערב
זמרו הצפורים בצמרות.
מי שחבר את הזמר
ברא לו את הזמרות.

16. Итог

טז הסכום

Мыслитель старый один,
Студентов собрав в кружок,
Сказал: "Внимайте словам моим,
Это мой последний урок.
После стольких лет, что я вас учил,
Пора подвести итог.
Фалес, Эмпедокл, Диоген, Гераклит,
Сократ, Аристотель, Спиноза и Локк
Потратили массу бумаги и сил,

הוגה אחד זקן
מחדרו אל תלמידיו יצא
ואמר בנקשו במקל:
שמעו אחרון דברי אשר אשא,
כי הגיע הזמן לסכם,
לאחר שנות בינה ועצה,
מה הם, לסוף מצוי,
הדברים שמהם העולם עשוי.
העולם, נכבדי – שאחרי כל תהיות

Но ни один дать ответа не смог:
Из чего же (отбросим детали сейчас)
Состоит весь мир вокруг нас?
Наш мир, господа, как бы сложен ни был,
Он из составляющих сложен простых:
Из воздуха, почвы, из крыш и стропил,
Огня и воды, педагогов, портных,
Из досок, гвоздей, молоточков и пил,
Подъёмов и спусков пологих, крутых..".
В приёмном покое, куда поступил,
Поток его речи ничуть не утих.
Последними были такие слова:
"Халат, санитары, узлом, рукава".

Из книги "Песни казней египетских"

Дорога на Но-Амон

4

Но-Амон! Визг осей железных –
И врата твои сорваны прочь.
Будут притчей Египта казни,
Суд, что был над тобою в ночь.

Как пришли из пустынь безбрежных,
Как открылись, бурля рекой;
Словно пахари, шли неспешно
Отрешённою чередой.

Но-Амон! Мертвецы твои ныне
Всё стоят, как тогда, у окон,
И застыли орлы над ними,
Словно вечно длящийся сон.

וּפְלִאוֹת בּוֹ דְּבַרֵי אַמּוֹרִים –
עֲשׂוּי אֶרֶץ, שְׁמַיִם, שִׁיחִים, סְנוּגִיּוֹת,
אֲנִיּוֹת, גְּלִי יָם, נְהָרוֹת, עָרִים
גְּדוֹלוֹת וְקִטְנוֹת, יְרִידִים, צְנוּגִיּוֹת,
כָּל מִיַּי פְּטִישִׁים, נֵר, מִשׁוֹרִים,
רְחוּבוֹת, חֲדָרִים, - כֶּה הוֹסִיף לְמִנּוֹת
וְלִמְנוֹת – גְּאִיּוֹת, שְׁפִלוֹת, הָרִים
וּגְבְעוֹת – וְשַׁעַת שְׁרוּפָה וְאַחוֹת
כְּבָר עָלָיו גָּחַנוּ בְּבֵית-הַחֹלִים,
עַדִּין הָיָה שְׁפָתָיו נְעוֹת
וּמוֹנוֹת – קִלְחוֹת, כְּפִיּוֹת, סִפְרִים,
מְגָרוֹת, צְנֻצְנוֹת – וּמְלִים אַחֲרוֹנוֹת
שֶׁהִשְׁמִיעַ הָיָה: נְעָצִים, כְּפִתּוֹרִים.

מהספר "שירי מכות מצרים"

בְּדֶרֶךְ נַא-אַמוֹן

ד

נַא-אַמוֹן, מִבְּרָזֶל צִרְיָה,
שְׁעָרִים נִתְלָשׁוּ בִּלְלָל.
תְּסַפְּרָנָה מְכוֹת מִצְרַיִם
שֶׁעֲשׂוּ בָּהֶם מִשְׁפָּט בְּלִיל.

אִיָּה עָלוּ מִצִּיָּה נְחֻרָת,
אִיָּה נִגְלוּ מִיֹּאזְרִים גּוֹרְשִׁים,
וּבְשׁוּרָה, בְּלִי חֶמֶה נִמְהָרָת,
עֲבָרוּךְ כְּעֵבֶר חוֹרְשִׁים.

נַא-אַמוֹן, עוֹד עוֹמְדִים מִתִּיָּה
אֶל קִירוֹת בְּתִיָּהֶם מֵאֲז.
וְקוֹפְאִים עֲלֵיהֶם עִיטִיָּה
כְּחֹלֹם שְׁאִינְנוּ גַז.

Ибо пало ударов десять,
Прав иль нет – отстранить невмочь.
Ночи помнишь ты те, все десять,
И ту первую – крови ночь.

1947

Кровь

Звездой пришельца ночь обнажена, и вмиг
Колодцев и озёр огнём зарделся лик.
Проснись, Амон: везде алмазный алый свет -
От кос девиц молодых до нищенских монет.

Монета бедняка, как глаз в крови, горит.
И, воду зачерпнув, дочь в ужасе кричит:
То не вода – огонь! О бог, спаси меня!
Из рук в колодца мрак летит ведро звеня.

Малиновые косы свесились над дном.
Кто спит, кто бодр – смотри! – освещены, как днём.
Ресницы их красны и губы, что кармин...
И первенец зовёт: Отец! – Я здесь, мой сын.

- Круж'ится голова, но не от пляски ног,
И голос мой хрипит, как под ногой песок.
Прикрой меня, отец, спаси нас от беды
И дай мне поскорей хоть капельку воды.

- Мой первенец, вода, как кровь, зардела вдруг
И, как вода, - смотри! - разлита кровь вокруг.
Колодец потемнел, но ал песок дорог.
Кровь в городе, но спит наш город без тревог.

- От жажды мы умрём. Отец, ты слышишь стон?
- Звезда пришельца, сын, восстала на Амон.
И кровью стала вся вода у нас в горшках.

כִּי הִכּוּ בָּהּ אֱלוֹת עֶשְׂרֵת,
עַל אֲשֶׁם וַצְדִיק וְתָם.
וְזוֹכְרָה אֶת לֵילוֹת עֶשְׂרֵת,
וְרֵאשׁוֹן לָהֶם לַיִל הַדָּם.

א. דם

נְחֹשֶׁף לַיִלָךְ, אָמוֹן, דָּרָךְ כּוֹכַב הַגֶּר
וְאוֹרוֹ לֹו כָאֵשׁ פְּנֵי אַגְמִים וּבְאָר.
וְקִמַּת כְּשׁוּפָה, אָמוֹן, כִּי־הַלּוֹם שְׁנֵי,
מִמְחַלְפוֹת עֲלֵמָה וְעַד פְּרוּטָת עֵנִי.

פְּרוּטָת עֵנִי לוֹהֶבֶת כְּאִישׁוֹן דָּמִים.
בְּפִי עֲלֵמָה שׁוֹאֶבֶת – צַעֲקַת אֵימִים.
קִפְאָה מְשֻׁכָּה יְדִיהָ – אֵל אֲדִיר, הֲצֵל!
וְעַף הַדָּלִי לְבְאָר. וְעַד כְּלוֹתוֹ צִלְצֵל.

הִכָּה שְׁנֵי זוֹהַר פְּנֵי יְשָׁנִים וְעַר.
צְמוֹת עֲלֵמָה צוֹנְחוֹת כְּפֶטֶל עַל פְּנֵי הַבְּאָר.
דוֹלְקִים רִיסֵי הַחַי וְשִׁפְתֵיהֶם שָׂרֵב...
אָבִי, קוֹרָא הַבֵּן. בְּכוֹרִי, עוֹנָה הָאֵב.

סְחַרְחַר אָנִי, אָבִי, סְחַרְחַר לֹא מִמְחוּל.
נְחַר אָנִי, אָבִי, נְחַר אָנִי כְחוּל.
חֲבָקְנִי כְבִיּוֹם שָׂד. סִמְכְנִי עַד אֲבַד.
סִמְכְנִי, אָב, בְּגִטָּף מִיָּם מִן הַכַּד.

בְּכוֹרִי, בְּכוֹרִי הַבֵּן, לְדָם הָיָו הַמַּיִם,
כִּי דָם טְהוֹר, בְּכוֹרִי, כִּי דָם שִׁפְף כְּמַיִם.
חֲשָׁכוּ עִמְקֵי הַבְּאָר, אֲדָמוּ עֵינֵי הַבְּעִיר,
כִּי דָם הָיָה בְּעִיר וְלֹא חֲרָדָה הָעִיר.

אָבִי, אֵין קֶץ, אָבִי, אֵין קֶץ לְצִמְאוֹן.
כּוֹכַב גְּרִים, בְּכוֹרִי, זוֹהַר עַל עֵיר אָמוֹן.
מִימֵיהָ, אָב, קִמִּים כָּאֵשׁ בְּכַדֵיהֶם.

* * *

Прочее

Из книги «Последняя маска»
Каин и Авель

1

- Ева, мама моя !
Пойду я гулять в поля.
- Нет, Авель, свет очей :
Там брат поджидает тебя.

Авель послушался, в поле ушёл.
Вдруг Каин возник из тени :
– Авель! Я, брат, заждался тебя.
Вставай скорее на колени !

Вставай на колени... Не вздумай бежать,
Срок пришёл и ты будешь убит,
Я вот только не знаю, брат мой, пока,
Откуда душа улетит.

2

Камнем ударил Каин его
По руке, по ноге и в плечо.
- Авель, мой брат, Авель, скажи,
Ты мёртв или жив ещё ?

* * *

שאר השירים

מן הספר " המסכה האחרונה "

קַיִן וְהָבֶל

א

חַוָּה, חַוָּה, אִמִּי,
אֵלֶךְ אֶטִּיל בְּשָׂדֵה.
לֹא הֶבֶל בְּנִי, לֹא עֵינִי,
שֵׁם אַחִיךָ לְךָ מְחֻכָּה.

לֹא שָׁמַע הֶבֶל, יֵצֵא לְשָׂדֵה,
פָּגַשׁ אֶת אַחִיו אֶת קַיִן.
הֶבֶל אַחִי, לְךָ אַחֲכָה,
עֹמֵד, אַחִי, עַל בְּרָכִים.

עֹמֵד עַל בְּרָכִים, אֵל תִּבְרַח.
לְהֵרֵג אוֹתְךָ הִגִּיעָה עֵת.
רַק אֵינְנִי יוֹדֵעַ, הֶבֶל אַחִי,
מֵאִין הַנְּשֻׁמָּה יוֹצֵאת.

ב

קַיִן הִכָּה בְּאֶבֶן חֹדֶה
עַל יָדוֹ שֶׁל הֶבֶל, עַל רִגְלוֹ.
בְּלֵ אַחִי, הֶבֶל אַחִי,
כִּבְר אֶתְּהָ מֵת אוֹ לֹא ?

И дай, если жив, совет
Мне, брату (я жду, не дыша) :
Куда ударить мне острым камнем
Так, чтобы вышла душа.

- Каин, брат мой, Каин, ещё
Не было мёртвых, брат мой,
И в мире никто не знает пока,
Как можно расстаться с душой.

3

Отец подошёл к нему,
И мать подошла, спросив :
– Скажи нам, сынок наш, - сейчас
Мёртв ты уже или жив ?

Он ответил : « Ещё никому
До сих пор не пришлось умирать,
И, как уж покинет меня душа,
Откуда могу я знать ?

Сквозь кожу ль она улетит,
Из сердца ль она изойдёт,
Иль выпорхнет как-то душа
Сквозь ставшим вдруг лживым рот,

Иль выйдет она, о отец,
Невидима, как теперь,
Из мозга, чья память скрылась во мгле,
Приоткрытой оставив дверь ».

1967

Из сборника «Седьмая колонка»

ואם עודך חי, אָמַר,
לְאַחִיר שְׁפָה עִמָּדָךְ.
אָמַר אֵיפָה לְהַכּוֹת בְּאֶבֶן
כְּדִי שְׂתִצֵּא נִשְׁמָתְךָ.

קִין אָחִי, קִין אָחִי,
אִישׁ בְּעוֹלָם עוֹד לֹא מָת,
עוֹד אִישׁ לֹא יוֹדֵעַ, קִין אָחִי,
מֵאִין הַנִּשְׁמָה יוֹצֵאת.

ג

אֵל הַבָּל נִגַּשׁ אֲבִיו,
נִגְשָׁת אֱלִיו אָמוּ.
אָמַר לְנוּ בְּנֵנוּ עֲכָשׁוּ,
אִם אַתָּה מֵת אוֹ לֹא.

וְעוֹנָה הוּא לָהֶם : עַד עֲכָשׁוּ
לֹא הָיָה בְּעוֹלָם אִישׁ מָת.
אֵינְנִי יוֹדֵעַ אֲבִי, אָמִי,
מֵאִין הַנִּשְׁמָה יוֹצֵאת.

אוּלֵי הִיא יוֹצֵאת מִן הָעוֹר,
אוּלֵי הִיא יוֹצֵאת מִן הַלֵּב,
אוּלֵי הִיא יוֹצֵאת מִן הַפֶּה
אֲשֶׁר נִהְפָּךְ כּוֹזֵב.

אוּלֵי הִיא יוֹצֵאת, הִוִּי , אָב,
בְּאִין-רוּאִים בְּחֻשְׁכָּה,
מִן הַמֶּחַ אֲשֶׁר זָכְרוֹנוּ פָּרַח
וְדָלְתוֹ נִשְׁאַרָה פְּתוּחָה.

מן הקובץ " הטור השביעי "

Козлик из Агады ²

הגדי מן ההגדה

Он на рынке стоял среди коз и козлов
И с мизинец хвостом
Отгонял мушек , -
Козлик за два гроша из семьи бедняков,
Без шнурка, без лент и гремушек.

На него не смотрел работающий народ –
Ювелиры, ткачи, - и не знали люди,
Что в Сказание он
Очень скоро войдёт
И что песни героем будет.

Подошёл к нему Папа, улыбкой лучась,
Он Козлѐнка купил
И погладил, конечно.
Так что песенка эта тогда началась,
А уж петь её будут – вечно.

Папе Козлик лизнул язычком кисть руки,
Мокрым носом уткнулся слабо.
Это, братья, - вам рифма для первой строки,
Где начало – « ДИЗЕВАН АБА ».

День весенний сиял, ветер вился в саду,
И, друг дружке мигнув, смеялись девчонки.
А Папа с Козлѐнком
Вошли в Агаду
И стояли себе тихонько.

Чудесами, знаменьями разных мастей
Агада была полной уже в начале.
Дали место двоим на последнем листе,

הוא עמד לו בשוק, בין תישים ועזים,
ונפנף בזנבו
הקטן קצרת.
גדי מבית-עניים, גדי בשנים זוזים,
בלי קשוט, בלי ענבל וסרט.

איש לא שם לו לבו, יען איש לא ידע,
לא צורפי-הזהב, לא סורקי-הצמר,
כי הגדי הלזה
יכנס להגדה
ויהיה גבורו של זמר.

אבל אבא נגש בפנים מאירים
וקנה את הגדי
ולטפהו על מצח...
זו הייתה פתיחתו של אחד השירים
שיהיו מושרים עד נצח.

והגדי את יד אבא לקק בלשון
ובחטמו הרטב נגע בה.
והיה זה, אחי, החרוז הראשון,
שפסוקו הוא " דזבין אבא ".

יום אביב אז היה והרוח רקדה
ונערות צחקו במצמוץ עינים.
ואבא עם גדי
נכנסו להגדה
ועמדו להם שם בשנים.

ואותה הגדה כבר מלאה מהמון
נפלאות ומופתים עצומים לגדל.
ולכן הם נצבו על הדף האחרון

² Сказание об исходе евреев из Египта - Пасхальная Агада заканчивается детской песенкой, написанной на близком ивриту арамейском языке.
Начало песенки – «Хад гадья, хад гадья дизеван аба» - «Козлика, козлика купил папа...»

В тесноте
Там их к стенке прижали.

И без слов обратилась к ним Агада :
- Вы удачно вошли в издание
Средь листов, где окрашена кровью вода,
Средь величия судеб и тайн преданья.

Я уверена, море разъято не зря,
И есть смысл проходить сквозь пустыни и стены,
Если в самом конце
Козлик с Папой стоят,
Ожидая черёд вместе выйти на сцену.

Песня о трёх ответах

Он сказал : « Коль пойдёшь за мной,
Не бери шёлк и бархат в дорогу :
Сил не хватит от горя порой ».
И ответила так : « Силы много .

Если надо, пройдуся и в тряпье,
Буду пол, если скажешь, скрести,
Но останусь царицей в душе,
Словно бархатом платье блестит ».

Припев :

« Что бы ты ни просил, ни хотел,
Буду рада я сделать, милый.
Хорошо и легко будет мне,
Никогда не иссякнут силы ».

« Если стану постылою звать,
Если стану тебе изменять я,

חבוקים
ודחוקים אל הכתל.

ואותה הגדה כה אמרה אז דומם :
טוב, עמדו לכם, גדי ואבא.
בדפי מהלכים העשן והדם,
על גדולות ונצורות שיחתי נסבה.

אך ידעתי כי ים יקרע לא בכדי
ויש טעם חומות ומדבר להבקייע,
אם בסוף הספור
עומדים אבא וגדי
וצופים לתורם שיזרח ויגיע.

זמר שלוש התשובות

הוא אמר : " אם תלכי אחרי
לא קטיפה תלבשי ולא משי.
יהיה מר עד בלי כח, אולי.
אז אמרה היא לאט : " כח יש לי.

אם צריה – אתהלהך בסחבות
כלובשת קטיפה מבריקה;
אם צריה – אקרצף רצפות
ואהיה בעיני כמלכה. "

פזמון

" כל אשר תבקש ותשאל
אעשה ואוסיף לשמח.
יהיה טוב, אהובי, יהיה קל,
לעולם לא יחסר לי כח. "

אז אמר : " מה יהיה אם אבגד
ואותה אעזב מיתרת

Ночи долгие сможешь ли ждать,
Пока буду в других я объятьях ? »

« Если выпадет ждать, подожду, -
Так сказала, сияя лицом. -
Если надо не плакать, смолчу.
Лишь бы знать, что вернёшься потом ».

ПРИПЕВ (повторяется).

« Если встать повелю и уйти,
И не смей появляться снова,
И забыть обо мне, ибо ты
Не достойна любимого крова ? »

Усмехнулась, замолкнув на миг,
И сказала (лицо будто снег) :
« Если мне повелишь уйти,
Я уйду. Если хочешь, - навек.

Одного лишь молю не просить :
Никогда и никак, мой милый,
Не смогу я тебя позабыть.
Вот на это – не хватит силы » .

Песня на музыку А.Леванона в исп. А.Авидан
http://www.youtube.com/watch?v=1bwltkx_ZV0/

Вечер, вечер

Вечер, вечер и ветер крепчает,
Вечер, вечер... Деревья качает.
Вечер, вечер и дождь моросит...
Спи же, спи же, свечу погаси.

בְּלִילוֹת אֲרָכִים לְחַפּוֹת
עַד שׁוּבִי מִזְרוּעוֹת הָאֲחֵרֶת ? " ?

" אִם צְרִיךְ לְחַפּוֹת – אֲחַפֶּה, "
כִּי אֲמַרָה וּפְנִיָה בְּאוֹר,
" אִם צְרִיךְ לֹא לְבַכּוֹת – לֹא אֲבַכֶּה,
הָעֵקֶר שְׂאֵדַע כִּי תַחְזֹר. "

פזמון חוזר

אֲז אֲמַר : " מַה יְהִיָה אִם אֲגִיד,
שְׁעֵלֶיךָ לְקוּם וְלִלְכֹת
וְלִשְׁכַח אוֹתִי , וְשָׁנִית
לֹא לְשׁוּב, כִּי לְרַחוּב אֶת מִשְׁלֶכֶת ? "

הִיא רַק רָגַע שְׁתַּקָּה וַתַּחֲמִיךְ.
אֲז דְּבַרָה וּפְנִיָה כְּפֹאֹר :
" אִם תֹּאמַר לִי לְלֶכֶת – אֵלַי,
אִם תֹּאמַר לֹא לְחָזֵר – לֹא אֲחֻזֵּר!

" אַף דְּבַר רַק אֶחָד אֵל תִּשְׁאַל :
אֵל תֹּאמַר לִי אוֹתְךָ לְשַׁכַּח,
כִּי אֶת זֹאת, אֶהוּבִי, לֹא אוּכַל,
בְּשִׁבִיל זֶה לֹא יְהִיָה לִי כֹחַ. "

לילה לילה

לִילָה, לִילָה, הַרוּחַ גּוֹבְרֶת
לִילָה, לִילָה, הוֹמָה הַצְּמֶרֶת
לִילָה, לִילָה, כּוֹכֵב מְזַמֵּר
נוֹמִי, נוֹמִי, כִּבִּי אֶת הַנֵּר.

Вечер, вечер... Пусть веки смежата.
Вечер, вечер... Три всадника мчатся...
Вечер, вечер... Готовы к борьбе...
Спи же, спи же... Дорогой к тебе.

Вечер, вечер. В бою один сгинул.
Вечер, вечер. Другой льва не минул.
Вечер, вечер. Ещё один был...
Спи же... Он твоё имя забыл.

Вечер, вечер и ветер крепчает.
Вечер, вечер... Деревья качает.
Вечер, вечер... Всего лишь мечта...
Спи же, спи же... Дорога пуста

Песня на музыку М.Заира в исп. Э.Офарим
<http://www.youtube.com/watch?v=WpWIWkiMY8>

Колыбельная

(к пьесе «Царица Эсфирь»)

Дворец и город стихли разом,
На рынки персы не спешат,
Но где-то скрипка с контрабасом
Кларнету вторят, чуть дыша:
«Не сомневайся, слушай разум
И тихо, тихо, ша!..»

Ведро в руках или венец,
Пустяк иль суть нас увлекают –
Главу склонивши, под конец
Все потихоньку засыпают,
И баю-бай, - поёт кларнет, -

לִילָה, לִילָה, עֲצַמִּי אֶת עֵינַיִךְ
לִילָה, לִילָה, בְּדֶרֶךְ אֱלֹהֶיךָ
לִילָה, לִילָה, רִכְבוּ חֲמוּשִׁים
נוֹמִי, נוֹמִי, שְׁלֶשֶׁה פְּרָשִׁים.

לִילָה, לִילָה, אֶחָד הָיָה טָרֶף
לִילָה, לִילָה, שְׁנַי מֵת בְּחָרֵב
לִילָה, לִילָה, וְזֶה שְׁנוֹתָר
נוֹמִי, נוֹמִי, אֶת שְׁמֶךָ לֹא זָכַר

לִילָה, לִילָה, הָרוּחַ גּוֹבֵרֵת
לִילָה, לִילָה, הוֹמָה הַצְמָרֵת
לִילָה, לִילָה, רַק אֶת מְחֶפֶה
נוֹמִי, נוֹמִי, הַדֶּרֶךְ רִיקָה.

שיר ערש

(להצגה "אסתר המלכה")

היכל ועיר נדמו פתע
ונשתתקו שוקי פרס
ורק אי שמה קלרינטה
וקול כינור וקונטרבס
מלחשים אל תתלבטה
ושקט, שקט הס

אומנם רדפנו הבלים
אבל הנה הראש הרכנו
אם כתר הוא נושא או דלי
אין שום הבדל בסוף יישן הוא
והיי לי לו והיי לו לי

И мне, и всем нам баю-баю!

Спите, дерево и пруд,
Спите, шах, визёрь и шут,
Спи, подушка, спи, кровать,
Спите, сторожа и рать...
- Вот четверть курицы б достать...
Нет, нет, спать...

Тревога, злость и гнев ненужный,
И страсть, что днём царили тут,
Прошли, ушли, как путник чуждый...
- Я сплю, пускай себе идут...
Вопросы задавать нет нұжды,
Один напрасный труд.

Из звуков и мелодий дня
У музыкантов под руками
Лишь колыбельная одна
В полночный час осталась с нами.
Она поёт: Оставь меня
И всех нас. Разберёмся сами.

Просит шут: Усни, мой шах!
Смолкни, ветер, в парусах!
Спи, дорога, отдохни!
Спи, вся Персия, усни!
- Но хоть фонарь-то погаси...
Да, да, спи!..

Песня на музыку С.Аргова в исп. М.Каспи
<http://www.youtube.com/watch?v=s0Z3q7i5PJJs/>

Декабрь

והיי לי לנו לכולנו

נום תפוח נומה עץ
נומה מלך נומה לץ
נומו נהרות וחוף
נומו חצוצרות ותוף
אולי בכל זאת רבע עוף
לא, לא סוף.

כל רוגז וחמות וטורח
ותאוות וחרוק שן
עברו חלפו כעוברי אורח
שיעברו אני ישן
גם שאלות לשאול אין צורך
ואין תועלת אין

רוב נגינות יש וצלילים
אך שיר הערש שידענו
ושנחבא אל הכלים
רק הוא בסוף נשאר אתנו
נשאר ושר הניחו לי
הניחו לנו לכולנו

נומי דרך בא הקץ
נומה מלך בא הלץ
נומו רוח ומפרש
הירדמו תולדות פרס
שייכבו את הפנס
כן, כן, הו.

דצמבר

Апельсина рыжий бок
И кисло-сладкий сок...
В туманной дымке всё плывёт,
А запах моря вдаль зовёт
Идти, бродить, вдыхать душой
Осенний ветер озорной
И красновато-голубой
Заката воздух пить струей.

Заката воздух, запах смол,
Дождя, что только-что прошёл...
Вставай, иди же и смотри,
Как мир прекрасен в час зари.
Вставай, иди же и смотри,
Как мир прекрасен в час зари.

Лик фонарей бледнее снов,
Но сини взоры облаков
И что-то странное извне
Терзает душу в тишине
И так тебе стесняет грудь,
Что сердцу хочется чихнуть.
И так тебе стесняет грудь,
Что сердцу хочется чихнуть.

Заката воздух...

Декабрь, пропахший до корней
Духами яблок и дождей!
Ты силы скрытые готов
Дать жертвам июлей-августов
И – хоть отчасти, - пыль прибавь,
Вернуть весну в мой Тель-Авив.
И – хоть отчасти, - пыль прибавь,
Вернуть весну в мой Тель-Авив.

ריח ים ורוח סתיו
ומיץ של תפוחי זהב
ומין סגריר מתוק חמוץ
מושך מבית אלי חוץ
ללכת לכת ולנשום
אוויר שקיעות כחול אדום.
ללכת לכת ולנשום
אוויר שקיעות כחול אדום.

אוויר שקיעות, ניחוח דק,
הגשם זה עתה נפסק.
עלה ושוט והסתכל
עד מה יפה היא התבל.
עלה ושוט והסתכל
עד מה יפה היא התבל.

הפנסים חיוורי פנים,
כחולות עיני העננים
ומשהו מוזר כזה
לוחץ דומם על החזה,
לוחץ, קורע ודורש.
הלב רוצה להתעטש.
לוחץ, קורע ודורש.
הלב רוצה להתעטש.

אוויר שקיעות...

דצמבר חודש מקוטר
ריחות תפוח ומטר,
אתה נותן כוחות גנוזים
להרוגי התמוזים,
אתה יודע להשיב
מעט אביב לתל אביב.
אתה יודע להשיב
מעט אביב לתל אביב

Песня на музыку М.Виленского в исп. Д.Армони и М.Коэн
<http://www.youtube.com/watch?v=mm66BOOAaYc>

Городской вечер

На крышах розовый закат,
Внизу асфальт синее,
И женщин взгляды говорят
Уныло: вот и вечерее!

Раскрылись фонарей цветы,
Лучей их аромат прекрасен,
И электрической весны
Пьянящ, печален свет и ясен.

Наивным сиротой рождён,
Возник на миг и исчезает.
На грани дня и ночи он
Наш взор сияньем наполняет.

На грани дня и ночи мы
Сойдём в долину голубую,
Где души дряхлые до тьмы
Могли б лизать траву живую.

Прощай, малышка, будь умней!
Твой смех в авто успел умчаться.
Вся быль и небыль прежних дней
Ещё вернётся, может стать.

Слежу я молча из окна,
Как тени воздух наполняют,

ערב עירוני

שקיעה ורודה בין הגגות
אספלט כחול מלמטה
עיני נשים נוגות, נוגות
אומרות לערב למה באת?

הפנסים פרחי העיר
מבלבלים באור ניחוח
אביב חשמל עצוב בהיר
משיכרונו אסור לברוח

הוא רק יתום ורק תמים
נולד לרגע ואיננו
בין הלילות והימים
הוא בא לזרוח בעינינו

בין הימים והלילות
לנאות מראה כחולים נלך נא
כל נשמותינו הבלות
שם דשא עשב תלחכנה

נפנוף שלום ילדה פתיה
את חיוכה נשא האוטו
מה שהיה ולא היה
נדמה כמו ישוב להיות עוד

כעת אני מאוד אחד
ומסתכל מאוד בשקט

Как грудь прекрасную луна,
Взойдя над домом, обнажает.

Я телом меньше становлюсь,
Но голова – под облаками,
И, если я сейчас пройдусь,
Бог весть куда ступлю ногами.

Синеет улицы тоннель,
Закат в конце тоннеля тает,
И, кто найдёт за краем цель,
В избытке счастья зарыдает.

На крышах розовый закат,
Внизу асфальт синеет,
И женщин взгляды говорят
Уныло: вот и вечереет!

Песня на музыку Й.Рехтера в исп. Й.Баная
http://www.youtube.com/watch?v=p_6Lbqjm8cE/

Анемоны (Каланиты)

Закат огнём гор осветил вершины.
Закрыв глаза, я вижу всё ясней:
Девчушка с гор спускается в долину,
И пламя анемонов перед ней.

Букет цветов заполнил всю корзинку,
И, к матери своей домой спеша,
Она бежит росистою тропинкой:
- Смотри, родная, что я там нашла!

Ах, анемон, ах, анемон!
То ало красный, то темнее, то светлей...

איך הלבנה חולצת שד
מקיר הבית שמנגד

גופי נקטן ומתנמך
אבל ראשי כל כך גבוה
עד שאפילו אם אלך
לא אתבונן לאן אבואה

שקיעה ורודה על סף הרחוב
ורחוב כמנהרה של תכלת
מי שיגיע עד הסוף
ירצה לבכות מרוב תוחלת

שקיעה ורודה בין הגגות
אספלט כחול מלמטה
עיני נשים נוגות, נוגות
אומרות לערב למה באת?

כלניות

הערב בא. שקיעה בהר יוקדת.
אני חולמת ורואות עיני:
הגיאה נערה קטנה יורדת
ובאש כלניות לזהט הגיא.

את הפרחים לצרור היא תלקט לה,
ובשבילים המתכסים בטל
אל אמא היא נחפזת וקוראת לה:
הביטי מה הבאתי לך בסל!

כלניות, כלניות,
כלניות אדמדמות אדמוניות.

Ах, анемон, ах, анемон!
Тебя, цветок росистый, в мире нет милей.

פְּלַנְיּוֹת, פְּלַנְיּוֹת,
פְּלַנְיּוֹת מְטַלְלוֹת חֲנַנְיּוֹת.

В горах закаты вспыхнут и погаснут,
Но анемон всегда пылает красный.
Пусть много бурь промчится над горами,
Но пламя анемонов вечно с нами.

שְׂקִיעוֹת בְּהַר תִּבְעַרְנָה וְתִדְעַכְנָה,
אָבֵל פְּלַנְיּוֹת תְּמִיד תִּפְרָחְנָה.
סוּפוֹת לְרֵב תִּהְמַנְהוּ וְתִסְעַרְנָה,
אֶךְ מִחֲדָשׁ פְּלַנְיּוֹת תִּבְעַרְנָה.

Ах, анемон, ах, анемон!
Тебя, цветок росистый, в мире нет милей.

פְּלַנְיּוֹת, פְּלַנְיּוֹת,
פְּלַנְיּוֹת אֲדַמְדָמוֹת אֲדַמְנְיּוֹת.

Прошли года, девчушка повзрослела,
Похорошела и вернулась вновь.
Избранник сердца с ней. Заря зардела,
И вновь повсюду анемонов кровь.

שָׁנִים עוֹבְרוֹת, שׁוֹב הַשְּׂקִיעָה יוֹקֵדֶת.
הַנְּעִרָה גְּדֹלָה, יַפְתָּה בְּלִי דִי.
הִיא אֶל הַגִּיאַ עִם בְּחִיר-לִבָּהּ יוֹרְדֶת
וְשׁוֹב פְּלַנְיּוֹת פּוֹרְחוֹת בְּגִיאַ.

Избранник сердца руки к ней протянет,
И, вся в росе, смеясь, она шепнёт:
- Смотри, что я собрала на поляне!
А он её целует в алый рот.

מוֹשִׁיט אֶלֶיהָ בְּחִיר-לִבָּהּ יְדִים
וְהִיא, צוֹחֶקֶת וְטְלוּלָה מִטַּל,
אֵלָיו לוֹחֶשֶׁת בֵּין הַנְּשִׁיקוֹתִים:
הַבֵּט נָא, מָה אֶסְפְּתִי פֹה בְּסֵל!

Ах, анемон, ах, анемон!
То ало красный, то темнее, то светлей...
Ах, анемон, ах, анемон!
Тебя, цветок росистый, в мире нет милей.

פְּלַנְיּוֹת, פְּלַנְיּוֹת,
פְּלַנְיּוֹת אֲדַמְדָמוֹת אֲדַמְנְיּוֹת.
פְּלַנְיּוֹת, פְּלַנְיּוֹת,
פְּלַנְיּוֹת מְטַלְלוֹת חֲנַנְיּוֹת.

Пусть клятвы молодых недолговечны,
Но анемоны, как закаты, вечны.
И пусть за клятвой следуют измены –
Вовеки анемоны неизменны!

שְׁבוּעוֹת הָאֶהָבָה, הִוִי, תִּשְׁכַּחְנָה,
אָבֵל תְּמִיד פְּלַנְיּוֹת תִּפְרָחְנָה.
כִּי הַשְׁבוּעוֹת קְלוֹת כְּמוֹ עֶשֶׂן הֵן,
אֶךְ הַפְּלַנְיּוֹת תְּמִיד אוֹתָן הֵן.

Ах, анемон, ах, анемон!
Тебя, цветок росистый, в мире нет милей.

פְּלַנְיּוֹת, פְּלַנְיּוֹת,
פְּלַנְיּוֹת אֲדַמְדָמוֹת אֲדַמְנְיּוֹת.

Прошли года, и вновь закат пылает.
А девушка, друзья, уже в годах.

שָׁנִים עָבְרוּ. שְׂקִיעָה בְּהַר יוֹקֵדֶת.
הַנְּעִרָה כְּבֵר סִבְתָּא, יְדִידִי.

Ей внучка анемоны собирает.
Блестит росой тропинка на горах.

Когда девчушка крикнет ей, вернувшись:
- Смотри, бабуся, что несу я с гор!
Мотив забытый вспомнит, улыбнувшись.
Сквозь смех и слёзы засияет взор.

Ах, анемон, ах, анемон!
То ало красный, то темнее, то светлей...
Ах, анемон, ах, анемон!
Тебя, цветок росистый, в мире нет милей.

Приходят поколения и уходят,
Но каждое цветок и песнь находит.
Блаженны те, кому сквозь дождь и громы
Хоть раз светило пламя анемона!

Ах, анемон, ах, анемон!
Тебя, цветок росистый, в мире нет милей.

Песня на музыку М.Виленского в исп. Ш.Дамари
<http://www.youtube.com/watch?v=oaL7mllWVG4>

Вечер

Закат, как вывеска, банален.
Синеет улицы провал.
На объявлениях в финале:
"Любовь повсюду правит бал".

Хамсин³, нашкодив, сник за горкой,
Как с давних повелось времён.

הנה כבר נכדתה לגיא יורדת
ושוב כלניות פורחות בגיא.

וכשקוראת הנערה אליה:
הביטי סבתא מה הבאתי לך-
מצחוק ודמע זוהרות עיניה
והיא זוכרת שיר מזמור נשכח:

כלניות, כלניות,
כלניות אדמדמות אדמוניות.
כלניות, כלניות,
כלניות מטללות חנניות.

כן, הדורות באים חולפים בלי גמר,
אך לכל דור יש כלנית וזמר.
אשרי האיש, אם בין סופות ורעם
פרחה הפלנית לו, לו רק פעם.

כלניות, כלניות,
כלניות אדמדמות אדמוניות.

ערב

הרחוב כחל כמעט מאד.
שקיעה בנלית כמו שלט.
על עמודי המודעות –
"האהבה בכל מושלת".

בזויות חמסין אוס
לפי גזרת חקי הטבע.

³ Хамсин – сухой, жаркий ветер (арабск.)

Между шестёркой и семёркой ⁴
Скользит осёл, ошеломлён.

"Вечёрки" мчат, спеша к субботе:
"У нас для вас благая весть!
Дамоклов меч готов к работе.
И меч висит, и шея есть".

Возница вожжи бросил. Кляча
Прядёт ушами, слыша вой:
Там кто-то, меньше Шмидта, начал
Концерт "Шнурки бетонок" свой.

Над ним фонарь льёт свет печальный,
Ему ещё скучать всю ночь.
И иммигрантом нелегальным
Крадётся месяц между туч.

Эх дорога, дальний путь

Два брата вышли утром на дорогу –
Сильны и статны, хороши собой.
И всё то время, что несли их ноги,
Такую песенку несли с собой:

«Эх дорога, дальний путь:
Степь, просторно дышит грудь.
Эх дорога: нет длинней,
Нет законов для камней.
Путь тут как могу узнать я?
Кто из вас ответ мне даст:
Вышли двое на дорогу,
Кто из них в пути предаст?»

חמור נדהם עובר בנס
בין גלגלי ה-6 ו-7.

כפפרי סופה קרובה
המריאו עתוני הערב:
- אתנו יש בשורה טובה -
על הצנאר מנחת חרב!

עגלון את מושכותיו השמיט.
סוסה דלה זקפה אזנים.
אחד קטנטן, קטן משמידט,
עורה קונצרט – "שרוכי נלים"...

מעל גבו פנס קריר
עומד זקוף, בלי מי-לי מה-לי...
ירח מתגנב לעיר
כמו עולה בלתי-לגלי.

דרך דרך נתיבה

יָצְאוּ, יָצְאוּ לְדֶרֶךְ בְּחוּרִים,
יָצְאוּ עֲזֵי כֶּתָפִים וְחִזָּה,
וּבַעַת שְׂאֵתָם, שְׂאֵתָם אֶת הַרְגְּלִים
נִשְׂאוּ אֹתָם שִׁיר-זֶמֶר שְׂכָזָה:

דֶּרֶךְ, דֶּרֶךְ, נְתִיבָה,
דֶּרֶךְ, דֶּרֶךְ, עֲרֵבָה,
מְרַחֲקֵי אֲרָכִים,
לְרַגְבֵיךָ אֵין חֲקִים.
נַחֲשֵׁי-נָא לִי, הַדֶּרֶךְ,
הַמְרַחֵק, אֵתָהּ הַגָּד:
שְׁנֵי רַעִים יָצְאוּ לְדֶרֶךְ,
מִי מֵהֶם יָשׁוּב בּוֹגֵד?

⁴ Номера маршрутов автобусов

Об скалы в кровь изранились в дороге,
По грудь в воде искали брод порой,
Но всё то время, что несли их ноги,
Такую песенку несли с собой:

«Эх дорога, дальний путь:
Степь, просторно дышит грудь.
Эх дорога: скудный хлеб,
Путь боёв и путь судеб.
Как могу судьбу узнать я?
Может, страх ответ мне даст:
Вышли двое на дорогу,
Кто из них в пути предаст?»

Устали до смерти они в дороге,
Душил в пустыне их нещадно зной,
Но всё ещё несли обоих ноги,
И песенку они несли с собой:

«Эх дорога, дальний путь:
Степь, просторно дышит грудь.
Эх дорога: враг порой,
Путь для тех, кто храбр душой.
Будь свидетелем нам строгим!
Сила наша, подтверди:
Лучше встретить смерть в дороге,
Чем предателем дойти».

Стал жертвой грабежа один в дороге,
Другой над ним склонился головой,
Но снова встал – решительный и строгий,
И песенку свою понёс с собой:

«Эх дорога, дальний путь:
Степь, просторно дышит грудь.
Из камней и скал пути

עד דם טפסו בפלע בחורים,
חצו רעים במים עד חזה,
אך בשאתם, שאתם את הרגלים
נשאו אתם שיר-זמר שקצה:

דרך, דרך, נתיבה,
דרך, דרך, ערבה,
דרך עני וערער,
דרך נחושה וגזר.
נחשי-נא לי, הדרך,
המורא, אתה הגד:
שני רעים יצאו לדרך,
מי מהם ישוב בוגד?

עיפו, עיפו למות בחורים,
הכתה ציה על ראש ועל חזה,
אך עוד נשאו, נשאו את הרגלים
ועוד נשאו שיר-זמר שקצה:

דרך, דרך, נתיבה,
דרך, דרך, ערבה,
דרך יגע ואוב,
דרך לעזי הלב.
ועדה את לנו, דרך,
יכוחנו לנו עד:
טוב הוא מות המת בדרך
משובו של הבוגד.

נפל שדוד אחד מבין השנים,
שמט אחיו ראשו על החזה,
אך בשאתו שנית את הרגלים,
נשא אתו שיר-זמר שקצה:

דרך, דרך, נתיבה,
דרך, דרך, ערבה,
מרגבי וסלעך

Брат воззвал ко мне: иди!
Я спросил тебя, дорога,
Ночь, ответьте мне сейчас:
Вышли двое на дорогу,
Кто из них в пути предаст?»

Когда пал второй из них в дороге,
Лежал широкоплеч, красив собой,
Их песню ветер подхватил, чтоб многим
Отдать – и понесут её с собой:

«Эх дорога, дальний путь:
Здесь просторно дышит грудь.
Тут камням не приказать,
Павшим здесь уже не встать.
Знаешь ты, дорога, помнишь,
И я, ветер, буду прав:
Кто в дороге пал, один лишь
Путь закончит не предав».

Песня на музыку Мордехая Заира в исполнении Сары Яари
на сайте <https://www.youtube.com/watch?v=sc3Mb57MATM>

קול אחי צועק לי: לך!
לא ענית לי עוד, הדרך,
לא ענית, ליל יוקד:
שני אחים הלכו בדרך,
מי מהם ישוב בוגד?

ועת נפל שני מבין השנים,
עת נח רחב-כתפיים וחזה,
נשא רוחות את שיר הבחורים,
נשא רוחות שיר-זמר שקצה:

דרך, דרך, נתיבה,
דרך, דרך, ערבה,
לרגביך אין חקים,
לנופליך אין מקים.
וידעת את, הדרך,
ואני, הרוח, עד:
רק המת בך, דרך, דרך,
לא ישוב ממך בוגד.